

2. Ulusal Kırsal Turizm Sempozyumu
Aksaray Üniversitesi 20 - 22 Eylül 2012

www.kirsalturizm.gen.tr

2. Ulusal Kırsal Turizm Sempozyumu

Bildiriler Kitabı

İÇİNDEKİLER

Tokat İli Sulusaray (Antik Sebastapolis) İlçesinin Kırsal Alan ve Turizm Birlikteliği Üzerinden Değerlendirilmesi.....	1
Türkiye'nin Kırsal Turizm Potansiyeli, Önemli Bileşenleri ve Geleceğe Yönelik Politikalar.....	19
Yenişehirli (Isparta) İlçesinin Ekoturizm Potansiyeli ve Gelişiminin Sürdürülebilirliği Üzerine Değerlendirmeler.....	25
Kırsal Turizm Kavramına Evrensel Bakış: Dünyada Kırsal Turizm Faaliyetleri	37
Yerel Halkın Kırsal Turizme ve Etkilerine Yönelik Algıları	45
Kırsal Turizmde Marka Kimliği: Yörük Köyü Örneği.....	59
Yerel Halkın Ekoturizme Bakış Açısı: Malkara-Elmalı Köyü Örneği.....	81
Kırsal Turizm Politikalarının Beş Yıllık Kalkınma Planları Çerçevesinde İncelenmesi	91
Kırsal Turizmin Sürdürülebilirliğinde Çevre Etiğinin Önemi	113
Eko Turizm Kavramı, Gelişimi; Dünya ve Türkiye'den Başarılı Eko Turizm Örnekleri.....	125
Ev Pansiyonculuğunun Kırsal Turizm İşletmeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Gelveri Örneği	143
Belisırma Köyü'nün Kırsal Turizm Potansiyeli	155
Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma Bağlamında Safranbolu ve Çevresinin Ürün Potansiyeli: Teorik Bir İnceleme.....	165
Kırsal Turizmin Yaygınlaştırılmasında Doğa Dernekleri ve Dernek Kapsamında Yer Alan Kuruluşların Yeri ve Önemi: Afdos (Afyon Doğa Sporları Kulübü) Örneği.....	179
Nevşehir'in Kültür Turizmi Kaynakları, Pazarlama Sorunları ve Çözüm Önerileri	199
Rekreasyon ve Kırsal Turizm	215
Kırsal Turizmde Marka Haline Getirme Stratejileri: Aydın İli Örneği.....	223
Mevlana ve Hacı Bektaş Veli'nin İnanç Turizmine Katkısının Değerlendirilmesi	233
Kırsal Turizmin, Tatil Turizminin Geliştiği Yörelere Uygulanabilirliği: Antalya İlindeki Seyahat Acentalarının Yaptığı Çalışmalar	257
Hacıbektaş İlçesinde İnanç Turizmi	275
Ahlat Kırsal Bölgesinde Gastronomi Turizminin Muhtemel Toplumsal Etkileri Üzerine Nitel Bir Çalışma.....	285
Ekoturizm Kapsamında Endüstriyel İşletmelere Bir Örnek: Olive Farm	301
Sürdürülebilir Kırsal Turizmin Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmada Kullanılabilirliği.....	313
Karaman İlinin Eko-Turizm Potansiyeli.....	325
İnanç Turizmi Potansiyeli Açısından Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı'nın İncelenmesi	335
Eskişehir-Sarıcakaya İlçesinde Kırsal Turizm Olanaklarının İrdelenmesi	351
Kültürel Turizm Bakımından Dikkat Çeken Mekânlardan Birisi: "Uygarlıklar Kenti" Milas (Mylasa) ve Çevresi*	365
Doğal Alanların Eko-Turizm Açısından Değerlendirilmesine Bir Örnek: Uykü Vadisi(Milas)*	393
Engelli Turizmde Yeni Bir Alan: Kırsal Turizm - Engeller, Fırsatlar ve Uygulanabilirlik Üzerine Bir Tartışma.....	411
Burdur İlinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi.....	421
Din Görevlilerinin Bakış Açısıyla Turizmin Kültürel Etkileşimdeki Yeri	435

Hacıbektas İlçesinde İnanç Turizmi Religious Tourism in Hacıbektas District

İsmail KOÇAK

İşletme Bölümü, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Nevşehir Üniversitesi,
ikocak@nevsehir.edu.tr,

Emrah KESKİN

Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü, Ürgüp Sebhat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu, Nevşehir Üniversitesi,
ekeskin@nevsehir.edu.tr

Mehmet ÇONTU

Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü, Ürgüp Sebhat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu, Nevşehir Üniversitesi,
mehmetcontu@nevsehir.edu.tr

Özet

Çalışma Hacıbektas ilçesinin inanç turizmi potansiyelini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmak için 2012 yılında inanç turizmi açısından değeri olan yerlerde alan çalışması ve gözlemler yapılmıştır. Bu alanlarda turizmin ne kadar önemli olduğu, turistlerin ilgisini çeken unsurların neler olduğu, bölgenin turistik altyapısının ne düzeyde olduğu ve bölgede uygulanan turistik tanıtım faaliyetlerinin ne düzeyde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Alan araştırmasında Hacıbektas'ta gerekli görüşme ve mülakatlar yapılarak turistik değerlerin fotoğrafları çekilmiştir. Toplanan bilgiler SWOT/GZFT analiz yöntemine göre değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hacıbektas, Turizm, İnanç Turizmi.

Abstract

Religious Tourism in Hacıbektas District

Study aims to explore the potential for religious tourism Hacıbektas district. To achieve this aim in 2012, where belief in the value of field work, observations were made in terms of tourism. The importance of tourism in these areas, what are the elements that appeal to tourists, the region where the level of tourist infrastructure and tourist promotion activities implemented in the region that tried to determine at what level. Interviews and field research by interviewing tourist town of Hacıbektas values needed to take photos. The information collected was evaluated according to the SWOT / GZFT analysis method.

Keywords: Hacıbektas, Tourism, Religious Tourism.

1. Giriş

Turizm olayının tarihsel olarak geçmişi 1811'lere, belki de daha öncelere gitmektedir ve bu nedenle turizmin tanımı da halen değişmeye devam etmektedir. Turizmin değişik tanımları genellikle, evlerinden uzakta seyahat edenleri ve onların seyahatlerini sağlayan, kolaylaştıran ve daha eğlenceli bir hale getiren faaliyetleri ve insanları kapsamaktadır (İçöz, 2005, s.1). 20. yüzyılın ikinci yarısında son derece hızlı bir gelişme gösteren turizm olayı turizm hareketleri, turist sayısı ve turizm geliri ile önemli bir büyüklüğe ulaşmıştır (Bayat, 2010, s:12). 20.yüzyılda olduğu gibi 21. yüzyılda da en önemli kavramlardan biri olan turizm (Alaeddinoğlu ve Can, 2007, s.1), alternatif turizmin gelişmesiyle birlikte önemli bir olgu olmaya devam etmektedir.

Yeni bir alternatif turizm çeşidi olarak görülen inanç turizmi aslında insanların inançlarını sergileme amacıyla kutsal olarak nitelendirdikleri yerleri ziyaret etmeleriyle başlamıştır. Dinlerin ortaya çıkışından itibaren dini öğretiler doğrultusunda kutsal yerlerin ziyareti kişisel tercihlerin ötesine geçmiştir. Bunun sonucu olarak kutsal yerler yüz binlerce kişiye ev sahipliği yapmış ve kitlesel bir hareket olarak kendisini göstermiştir. Günümüzde ise bu hareketler yeni biçim ve anlayışlarla alternatif bir olgu olarak yerini almıştır (Ebru ve Atılğan, 1999, s.62).

İnanç turizmi; dinler tarafından kutsal sayılan yerleri ziyaret etmek, dinsel toplantı ve törenlere katılmak veya bunları izlemek, hac gibi dinsel görevleri yerine getirmek, kutsal ve ünlü mabedleri görmek amacıyla yapılan ve önemli boyutlara ulaşan seyahatlerin ve konaklamaların oluşturduğu turizm hareketi (Usta, 2008, s.13) olarak tanımlanmaktadır.

Günümüzde inanç turizmi önemi artan bir turizm türü olmaya devam etmektedir ve insanlar inançları gereğince bu turizm türüne eskiden olduğu gibi günümüzde de psikolojik sebepler, dini kaynakların zenginliği, dini gün ve bayramları kutlamak ve dini yayma faaliyetleri için katılmaktadırlar (Şaman, 2009, s.28).

2. Araştırmanın Amacı

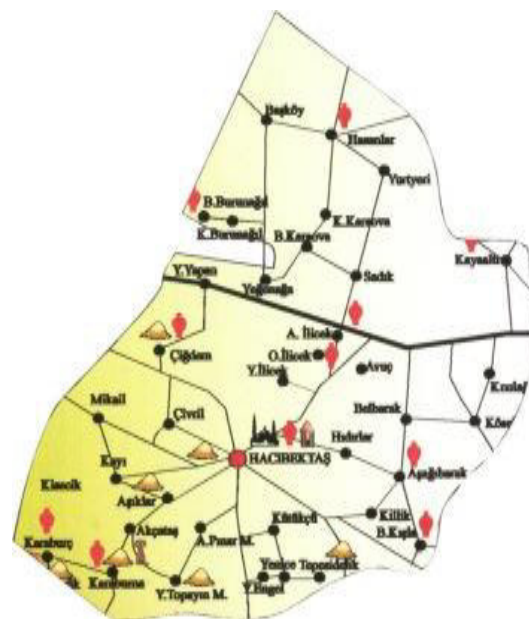
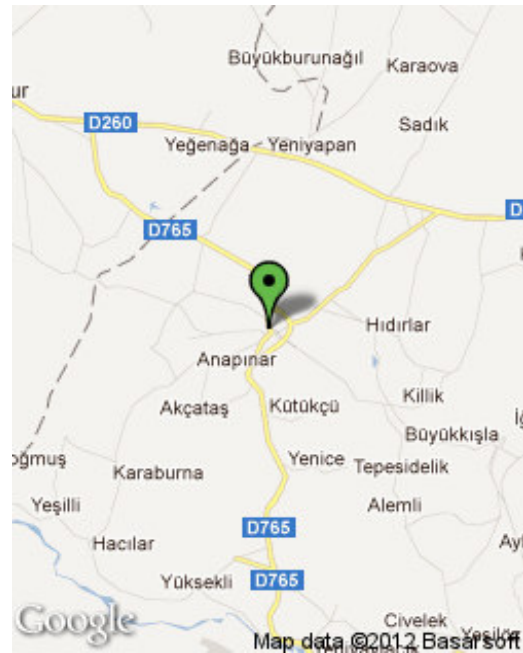
Hacıbektaş İlçesinin inanç turizmi potansiyelini ve bu potansiyeli kullanma düzeyini ölçmek araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca ulaşmak için 2012 yılında Hacıbektaş'ta inanç turizmi açısından önemli olan yerlerde alan çalışması ve gözlemler yapılmıştır. Bu alanlarda turizm değeri, turistlerin ilgisi, turizm altyapısı ve turistik tanıtım gibi unsurlar incelenmiştir. Alan araştırmasında turizm ile alakalı yerlerde gerekli görüşme ve mülakatlar yapılarak turistik değeri olan unsurların fotoğrafları çekilmiştir. Ayrıca literatür olarak turizm il müdürlüğü istatistikleri, turizm envanterleri, turizm ile alakalı kuruluşların hazırladığı raporlar, müzeleri ziyaret eden turist sayısı ve turistik değerleri tanıtıcı belgelerden de faydalanılmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek SWOT-GZFT(güçlü yönler-zayıf yönler-fırsatlar-tehditler) analiz yöntemiyle Hacıbektaş ilçesinin inanç turizmindeki güçlü ve zayıf yönleri belirlenmeye çalışılmış, fırsat ve tehditleri irdelenmiştir.

Konuyla ilgili daha önceden yapılan çalışmalar incelendiğinde akademik olarak yapılan bir çalışmaya

rastlanmamıştır. Bu çalışma Hacıbektaş'ın sahip olduğu dinsel unsurların tanıtımını güçlendirmek ve turizmde arz meydana getirmek açısından önemli görülmektedir.

3. Hacıbektaş

Hacıbektaş, İç Anadolu bölgesinde, Nevşehir iline bağlı bir ilçedir. Yüzölçümü 666 km² olan Hacıbektaş kuzeydoğu'da Kozaklı, doğuda Avanos, güneyde Gülşehir ilçeleri, batı, kuzeybatı ve kuzeyde de Kırşehir ili ile çevrilidir (<http://www.hacibektas.com>). 1270 yılında Hacıbektaş Veli'nin yerleşmesi ile yerleşme birimi haline gelmiş olan ilçe, 1541 yılına kadar Niğde'ye bağlı köy iken 1854 yılında Kırşehir'e bağlanmıştır. 1954 yılında ise Nevşehir'in il olmasıyla Nevşehir'e bağlanmıştır (Nevşehir İl Yıllığı, 1973, s: 47).

Şekil 1: Hacıbektaş Haritası
Kaynak: <http://www.ejder.com>

3.1. Hacibektaş Adının Etimolojik Kökeni

Anadolu Selçukluları döneminde adı Hacim Köy olan ve Selçuklu sultanlarına at yetiştirdiği bilinen ilçe daha sonraları Sulucakarahöyük olarak anılmaya başlamıştır. 13.yüzyılda Horasan'dan gelen ünlü Türk düşünürü Hacı Bektaş-i Veli'nin buraya yerleşmesi sonrasında ilçe Hacibektaş olarak bilinmeye başlamıştır (İşçen, A.O, ve İşçen, Y. 2009, s.93).

3.2. Hacibektaş'ın Turistik Değerleri

3.2.1. Ünlü Türk Düşünürü Hacı Bektaş-i Veli

Gerçek ismi Seyyid Muhammed Bin İbrahim Ata olan Hacı Bektaş-i Veli, Horasan Nişabur doğumludur. Lokman Parende'den ilk eğitimini alarak Ahmet Yesevi'nin öğretilerini takip etmiştir. Bu olaydan dolayı Ahmet Yesevi'nin halifesi olarak kabul edilmektedir. Anadolu'ya geldikten sonra kısa zamanda tanınarak kıymetli talebeler yetiştiren Hacı Bektaş-i Veli kendisinin de bağlı olduğu Ahilik Teşkilatı ile, Osmanlı Devleti'nin kuruluş devrinde Anadolu'da sosyal yapının gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

Hacı Bektaş-i Veli Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında birlik ve beraberliği temin eden güçleri kendi fikir şemsiyesi altında toplayarak Anadolu Türklüğünün ayakta kalmasını sağlayan önemli düşünürlerden birisi olarak kabul edilmektedir (<http://www.gazi.edu.tr>).

Hacı Bektaş-i Veli'nin Makalat, Kitabı'l-Fevaid, Şathiyye, Besmele Tesviri isimli eserlerinin olduğu bilinmektedir. Bu eserlerin haricinde Hacı Bektaş-i Veli'nin hayatı ve kerametlerini anlatan Velayetname önemli bir eserdir (<http://www.hacibektaş.bel.tr>).

Şekil 2: Hacı Bektaş-i Veli

3.2.2. Hacı Bektaş-i Veli Müzesi

Hacıbektaş ilçesindeki külliye, dünyadaki Bektaşiler'in en önemli ziyaret merkezidir. Ünlü Türk düşünürü Hacı Bektaş-i Veli ve Balım Sultan'ın türbelerinin bulunduğu 14. yüzyılda yapılan külliye türbe, cami, misafirhane, hamam, aşevi ve çeşmeler bulunmaktadır. 1924 yılına kadar Bektaş babalarının ikamet ettiği külliye 1959-1964 yılları arasında restore edilerek müze konumuna getirilmiştir (Gürdal, 2001, s. 409).

Müze olarak ziyarete açılan külliye birbiri ardına sıralanan üç avludan ibarettir. Bu avlular:

- **Nadar Avlusu(Altın Avlu)**

Büyük kemerli bir kapısı olan avluda 1902 yılında inşa edilmiş Üçler Çeşmesi yer almaktadır. Nadar Avlusu içinde çeşmenin yanı sıra çamaşırhane ve hamam da yer almaktadır (Gülyaz, 2006, s.115). Nadar Avlusuna 1963 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğünce eskisi onarılarak orijinaline benzer bir Taç Kapı eklenmiştir. Onarım öncesinde bu kapının dış yüzeyinde bulunan kitabede “Burası Aşıkların Kabesidir, Eksik Gelen Tamam Olur” sözünün yazılı olduğu söylenmektedir.

Üçler Çeşmesi olarak adlandırılan çeşmenin etrafı renkli taşlarla bezenmiştir. Çeşmenin tepesine 12 dilimli Hüseyin-i Tacı, çeşme üzerine ise Mühr-ü Süleyman olarak adlandırılan altı köşeli yıldız motifi eklenmiştir. Birbirine geçmeli iki üçgen ve altı dilimli gülden oluşan bu motifte gülün evrenin şifresi olan sevgiyi, yukarı bakan ucun ateşi yani yanışı, aşağı bakan ucun da suyu yani doğruyu temsil ettiği ve hayatın doğru ile yanlışların çatışmasından ibaret olduğu ifade edilmektedir (<http://www.hacibektaş.com>).

- **Dergah Avlusu**

Dergah Avlusuna Üçler Kapısı olarak adlandırılan bir kapı vasıtasıyla girilir. Kapının hemen sağında 1554 tarihinde yaptırılan 1875 yılında Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın kızı tarafından Mısır'dan gönderilen arslan heykelinin yerleştirilmesinden sonra Arslanlı Çeşme adını alan bir çeşme yer almaktadır (Gülyaz, 2006, s.115).

İlk yapıldığı zamanlarda taş döşeli olan bu avluya girildiğinde kare planlı bir havuzla karşılaşılır. Bu havuzun Üçler Kapısı'na bakan duvarında üçgen bir alınlık bulunmaktadır ve bu alınlığın tepesinde 12 dilimli bir Hüseyin-i Tacı yer almaktadır. Alınlığın havuza dönük yüzünde ise 12 mısradan oluşan bir yazıt bulunmaktadır. Bu avlunun doğusunda ve batısında, kesme taştan yapılmış ayaklar üzerine oturtulmuş kemerler yer almaktadır (<http://www.hacibektaş.com>).

- **Hazret Avlusu**

Altılar Kapısı ile girilen avlunun girişinde Hasbahçe, sağ tarafında derviş ve baba mezarları, karşı tarafta Selçuklu mimarisi özelliklerini yansıtan ve Orhan Gazi zamanında yaptırılan Hacı Bektaş-i Veli türbesi yer almaktadır. Türbeye Selçuklu motiflerinden oluşan mermer bir kapı ile girilmektedir. Hacı Bektaş'ın inzivaya çekildiği Çilehane ve Kırklar Meydanı bu bölümdedir. Hacı Bektaş'ın yeşil sandukalı türbesi, yeşil puşide ve şamdanlarla donatılmış, kalem işi süslemeler ve yazı motifleriyle süslenmiştir. Kırklar Meydanı'nın doğusunda Horasan Ermenilerinin mezarları, batı tarafında ise çelebilere ait olduğu söylenen mezarlar ile Güvenç Abdal'ın türbesi bulunmaktadır (Gülyaz, 2006, s.115).

3.2.3. Hacibektaş Arkeoloji ve Etnografya Müzesi

1988 yılında ziyarete açılan müzede Karahöyük kazılarında elde edilen arkeolojik buluntular sergilenmektedir. Müzenin giriş bölümünde Hacibektaş taşçılığında kullanılan araç ve gereçler sergilenmektedir. Müze birbirine geçmeli üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Eski Tunç Çağı ve Hitit dönemine ait arkeolojik buluntular, ikinci bölümde Frig, Helenistik ve Roma devirlerine ait arkeolojik buluntular, üçüncü bölümde ise Osmanlı dönemini yansıtan buluntular yer almaktadır (<http://www.hacibektas.com>).

3.2.4. Bektaş Efendi Türbesi

Bektaş Efendi Türbesi Hacı Bektaş-ı Veli Müzesi'nin 150 metre kadar güneyinde yer almaktadır. Hayatı hakkında kesin bilgi sahibi olunamayan Bektaş Efendinin Türbesi üzerinde bulunan kitabeden 1603 yılına ait olduğu anlaşılmaktadır. Türbe yapı itibarıyla Balım Sultan Türbesine benzemektedir ancak Balım Sultan Türbesinde bulunan kemerli kısım bu türbede bulunmamaktadır (<http://www.nevschirden.com>).

3.2.5. Atatürk Evi

Hacıbektaş'ta bulunan Atatürk Evi 14. yüzyılın ikinci yarısında Çelebiler ailesi tarafından yaptırılmıştır. Mustafa Kemal ATATÜRK bu evi 22-23 Aralık 1919'da Ankara iline giderken ziyaret etmiştir. Kültür Bakanlığı bu evi 1991 yılında kamulaştırmış ve 2001 yılında restore ederek Atatürk Evi-Müzesi olarak ziyarete açmıştır.

Müzede Mustafa Kemal ATATÜRK ile ilgili fotoğraf ve belgeler ve o günleri yansıtan eşyalar bulunmaktadır (<http://www.hacibektas.gov.tr>).

Hacıbektaş bünyesinde bulundurduğu tarihi, dini ve turistik unsurlarla önemli bir turizm merkezi durumundadır. Türkiye'nin önemli inanç merkezlerinden birisi olan ve gelişmesini hızla sürdüren Hacıbektaş ilçesinde yapılan mülakatlar sonucunda ilçenin güçlü-zayıf yanlarının neler olduğu, ilçede fırsat ve tehditlerin hangi düzeyde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma esnasında Hacıbektaş Kaymakamlığından, Hacıbektaş Belediyesinden, Hacıbektaş Meslek Yüksekokulundan, Hacıbektaş Müze Müdürlüğünden ve Turizm Danışma Bürosundan SWOT/GZFT analizi için yardım alınmıştır. Yöneticilerin ve bölgede yaşayan belirli halk kesiminin vermiş olduğu cevaplara göre SWOT/GZFT analizi sonuçlarına ulaşılmıştır. Analiz yöntemi ile Hacıbektaş'ın turizm potansiyelinin güçlü yönleri, fırsatları, zayıf yönleri ve tehditleri şu şekilde belirlenmiştir:

Güçlü Yönler

- Ünlü düşünür Hacı Bektaş-i Veli'nin türbesinin bu ilçede bulunması.
- Alevi ve Bektaşî kültürünün merkezi olması,
- Alevi-Sünni kardeşliğinin bölge genelinde yaygın olması ve halkın sukunet içerisinde yaşayabilmesi,
- Suç oranının çok düşük olması ve baskıcı yapının olmaması,
- Yatırım ve gelişmeye açık olması,

- Hacı Bektaş-i Veli Müzesi ve Atatürk Evi'nin bu ilçede olması,
- Yaz aylarının bölgeye oranla daha serin geçmesi ve havasının temiz olması
- Güzel Sanatlar Fakültesi ve Hacıbektaş Meslek Yüksekokulunun ilçede bulunması,
- İlçenin Ankara başta olmak üzere Kayseri, Kırşehir ve Nevşehir'e yakın olması,
- Yıl içerisinde çeşitli konser, tiyatro, opera, karikatür, sergi gibi etkinliklerin düzenlenmesi,
- Hacı Bektaş-i Velii anma şenliklerinin düzenlenmesi,

Zayıf Yönler

- Alt ve üst yapı olanaklarının yetersiz olması,
- Konaklama tesislerinin nitelikli olmaması ve sayıca az olması,
- Yatak kapasitesinin düşük olması,
- Kültürel ve dini yapıların yeterince korunmaması,
- Tanıtım ve pazarlama konusunda eksikliğin olması ve seyahat acentelerinin Hacıbektaş'a ilgisiz olmaları,
- Turizm bilincinin oluşmamış olması ve turizme yeterince önem verilmemesi,

Fırsatlar

- Şehrin coğrafi konumu nedeniyle şehir merkezlerine (Ankara-Kayseri-Kırşehir-Nevşehir) yakın olması,
- Arkeoloji ve Etnografya müzelerinde sergilenen zengin eserlerin varlığı,
- Atatürk'ün ziyaret ettiği evin ilçede bulunması,
- Ünlü şair ve müzisyenlerin mezarlarının ilçede bulunması,
- Önemli din merkezi konumunda bulunması,
- Yöresel mutfağa sahip olması,
- Yöre halkının eğitim seviyesinin yüksek ve kültürel gelişime açık olması,
- Hacıbektaş'ın Kapadokya Destinasyonu'na yakın olması,

Tehditler

- Ekonomik nedenlerle korunamayan kültür ve tabiat varlıklarının olması,
- Kültür ve turizm konusunda devlet-halk-üniversite koordinasyon eksikliği,
- İmar planlarında kültür ve turizme yönelik planlama eksikliği,
- Ziyaretçilerin eğlenebileceği mekanların yetersiz olması,
- Turizm konusunda gerekli bilgi ve turizm algısının yeterince gelişmemiş olması ve turizm bilgilendirme merkezlerinin ziyaretçileri yeterince bilgilendirememesi,

Yapılan çalışma sonucunda bu maddelere ulaşılmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Hacıbektaş inanç turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Hacı Bektaş-i Veli'nin burada yaşamış olması, alevi-bektaşî inancının önemli bir merkezi olması buranın inanç turizmi açısından önemli bir ilçe olduğunu göstermektedir.

SWOT/GZFT (güçlü yönler-zayıf yönler-fırsatlar-tehditler) analizi sonuçlarına göre yöre halkının %100'ü okuma-yazma bilmektedir. Bu durum ilçede okuma-yazma oranının yüksek olduğunu göstermektedir. İnanç turizmine yönelik halkı bilinçlendirici faaliyetlerin düzenlenmesi yöre turizminin gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Yörede 16 Ağustosta Hacı Bektaş-i Veli anma şenliklerinin düzenlenmesi, Atatürk'ün Hacıbektaş'a gelişi, Mahsun-i Şerif'in Hakk'a yürüyüşünün yıldönümü, dünya kadınlar günü etkinlikleri, bale, opera, tiyatro, panel, konferans gibi olayların düzenlenmesi turizm açısından çok önemlidir. Bu tür etkinliklerin tanıtımının daha bilinçli yapılması ve sadece ilçeye sınırlı olmamasının bölgenin daha fazla kişi tarafından ziyaret edilmesinde önemli bir unsur olacağı düşünülmektedir.

Hacıbektaş'ın Kapadokya Bölgesinin sınırları içerisinde yer alması Hacıbektaş için önemli bir unsurdur. Hacıbektaş'ın imajının iyileştirilmesi ve tanıtımının daha nitelikli bir şekilde yapılmasının Kapadokya bölgesini ziyaret eden turistlerin bu ilçeyi de ziyaret etmelerinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Hacıbektaş ilçesinde inanç turizmi Temmuz-Ağustos ayları içerisinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum bölgenin yaz aylarında yoğunlaşmasına diğer aylarda ise yoğunluğun az olmasına neden olmaktadır. Yaz aylarında yoğunluğun artması yatak kapasitesinin yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Kapasitenin yetersiz kalması durumu ise bölgedeki durumu olumsuz etkilemektedir. İnanç turizmine dönük turizm potansiyeline sahip olan bu ilçenin turizm hareketliliğini dönemsellikten kurtarıp bütün bir yıla yaymak bölgedeki alt ve üst yapı faaliyetlerinin gelişmesine, yatak ve tesis kapasitesinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Bölgenin sadece alevi-bektaşîler tarafından değil Horasan ereni olan Ahmet Yesevi'nin ocağından gelen ve yörede yaygın olan Hristiyanlıkla mücadele eden Hacı Bektaş-i Veli hazretlerini ziyaret etmek için gelen sünni ve diğer kesimler tarafından da ziyaret edilmesinin sağlanması için gerekli çalışmalar yapılırsa ilçenin turizm potansiyeli artırılabilir.

Hacıbektaş-i Veli Şenliklerinin başlamasıyla bölgeye alevi inancına sahip vatandaşların dışında hırsızlık amaçlı grupların gelmesi ilçedeki güven ortamının bozulmasına ve ilçenin inanç turizminin zarar görmesine neden olmaktadır. Şenliklerin düzenlendiği zaman dilimlerinde güvenlik önlemlerinin artırılması ve bölge halkının ve turistlerin bu kişilere karşı bilinçlendirilmesi, ilçe turizminin gelişmesinde önemli bir hamle olacaktır.

Hacı Bektaş-i Veli şenliklerinin düzenlendiği dönemlerde siyasi-politik faaliyetleri yönlendirici ve alevi-sünni halkı olumsuz etkileyici misyoner faaliyetlerin düzenlenmesi

ilçedeki olumsuzlukların önemli nedenlerinden birisidir. Bu tarz misyoner faaliyetlerin önüne geçilmesi, ilçedeki kardeşlik duygularını olumsuz etkileyici faaliyetlerin bertaraf edilmesi ilçe turizminin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Kapadokya turları düzenleyen seyahat acentelerinin tur programları içerisinde Hacıbektaş ilçesini eklemeleri bölgeyi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin Hacıbektaş'ı da ziyaret etmelerinde etkili olacaktır.

Hacıbektaş'ın görsel imajını ve akılda kalıcılığını artırmak için ilçeye has hediyelik eşya unsurlarının meydana getirilmesi ve bu hediyelik eşyaların ilçede ve ilçe dışında turistlerle buluşturulması önemli görülmektedir.

Bu unsurlar dahilinde Hacıbektaş ilçesinin geliştirilmesi bölge turizmi açısından büyük önem arz etmektedir. Bölgenin gelişiminin sağlanmasında Kapadokya turizm birliklerinin katkıları çok önemli görülmektedir ve Nevşehir Belediyesi, Nevşehir Üniversitesi ve turizm işletmecilerinin ortak bir çalışması ve halkında bu çalışmaya dahil edilmesi turizm açısından büyük bir öneme sahip olan Kapadokya bölgesine yeni bir turistik destinasyon kazandıracaktır.

KAYNAKÇA

Alaeddinoğlu, F. ve Can, S.A. (2007). Türk Turizm Sektöründe Tur Operatörleri ve Seyahat Acenteleri. Gazi Üniversitesi. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı: 2

Bayat, G. (2010). Turizmin Yerel Halk Tarafından Algılanması: Iğdır Halkı Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Kars.

Ebru, T. ve Atılğan, E. (1999). 2000 Yılına Doğru Türkiye'nin İnanç Turizmi Açısından Önemi ve Antalya'da Faaliyet Gösteren Seyahat Acentaları Üzerine Bir Araştırma. İki binli Yıllara Girerken Kapadokya'nın Turizm Değerlerine Bir Bakış. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Matbaası.

Gülyaz, M.E. (2006). Kapadokya Doğa, Tarih ve Kültür. Antalya: Retma Yayınevi.

Gürdal, M. (2001). Türkiye Turizm Coğrafyası. Muğla: Muğla Üniversitesi Matbaası.

İçöz, O. (2005). Turizm Ekonomisi. (3. Baskı). Ankara: Turhan Kitabevi.

İşçen, A.O. ve İşçen Y. (2009). Kapadokya Gezi ve Yaşam Rehberi, Kapadokya Kültür ve Tanıtım Dergisi. Nevşehir İl Yıllığı, (1973). s.47

Şaman, E. (2009). Mersin İli İnanç Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi: Mersin'de İnanç Turizmine Katılanların Profili Üzerine Bir Araştırma: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Usta, Ö. (2008). Turizm-Genel ve Yapısal Yaklaşım. Ankara: Detay Yayıncılık.

<http://www.ejder.com/turkiye-haritasi/hacibektas-ilcesi-haritasi-50055>

<http://www.gazi.edu.tr/~ertan/hbveli.htm>

http://www.hacibektas.bel.tr/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=90&Itemid=109

<http://www.hacibektas.com/index.php?id=hacibektas>

http://www.hacibektas.com/index.php?id=arkeoloji_muzesi

<http://www.hacibektas.gov.tr/ataevi.html>

<http://www.nevsehirde.com/modules/articles/article.php?id=190>